

ANSA

POLITISK PROGRAM 2025 – 2026

Vedtatt på ANSA sin 69. generalforsamling

Innledning

Når vi velger å studere, så gjør vi dette med håp og med ønske om å bygge en bedre felles fremtid for alle. Våre medfødte rettigheter slik de er nedfelt i FNs menneskerettighetserklæring skal ligge til grunn for vårt virke som studenter. Alle skal ha lik rett til å velge egen utdanningsretning og -sted, uten begrensninger grunnet ens identitet, funksjonsevne eller etnisitet. Lik rett til utdanning innebærer at utenlandsstudier er tilgjengelig for alle.

Utdanning og internasjonalt samarbeid er avgjørende for å løse utfordringene verden møter i dag, og kommer til å møte i fremtiden. Utenlandsstudentenes internasjonale kompetanse er essensielt og må ytterligere anerkjennes som ressurs i en stadig mer globalisert verden og internasjonalt arbeidsliv. Statens rammeverk for utenlandsstudenten må omfavne alt fra videregående til PhD og gjøre det mulig å gjennomføre et studium i utlandet uten egenfinansiering.

Internasjonalt ansvar

Internasjonal studentsolidaritet er en naturlig forlengelse av ANSAs arbeid. Studentbevegelsen må være tro til sin historiske rolle som en kraft mot krig og undertrykkelse. Alle skal kunne studere hvor og hva en vil, fri for diskriminering og uten begrensninger på egen identitet. Akademisk frihet er et gode for hele samfunnet og må vernes om. Alle skal ha muligheten til å foreta fri og uavhengig forskning, til å være kritiske til etablerte tankesett og utøve ens politiske rettigheter. Programmet Student at Risks er viktig for å ivareta studenter som møter represalier for deres politiske engasjement. Studenter som blir nødt til å avbryte studiene på grunn av humanitære kriser skal kunne fullføre studiene sine i Norge. På lik linje med at norske studenter skal ha muligheten til å studere i utlandet, skal internasjonale studenter ha en reell mulighet til å studere i Norge.

ANSA mener at:

- Students at Risks skal videreføres og styrkes.
- Internasjonale studenter som studerer i Norge, skal ikke betale skolepenger.
- Retten til akademisk frihet må grunnlovsfestes.

Internasjonal mobilitet i videregående opplæring

Utteksling skal være en reell mulighet for alle. Uttveksling på videregående skal være en trygg måte for elever å møte utlandet på, under tydelige og forutsigbare rammer. Dette innebærer at elever som reiser på utveksling ikke skal miste skoleplassen sin i Norge, at ordningene for godkjenning av fag fra utvekslingsopphold er fleksible og at alle elever har en reell mulighet til å ta og velge fremmedspråk. Like viktig er det at rådgivningstjenesten både på ungdomsskoler og videregående skoler har tilstrekkelig kompetanse innen utvekslingsmuligheter og internasjonale alternativer i Norge, som for eksempel International

Baccalaureate (IB). Internasjonale program i videregående skole skal være et attraktivt og reelt valg for alle, både gjennom god rådgivning og tilstrekkelig tilrettelegging.

ANSA mener at:

- Antallet elever og lærlinger som tar deler av eller hele videregående opplæring i utlandet må økes.
- Rådgivningstjenestens internasjonale kompetanse må styrkes.
- Utveksling skal inkluderes i gratisprinsippet, og dermed fullfinansieres av staten.
- Karakteroversetting fra IB eller videregående i utlandet må reflektere nivået på opplæringen, og ikke gjøres unødig strengt.

Studentmobilitet

Gjennom utveksling av kunnskap, ideer og kultur bidrar studentmobilitet til økt kvalitet i høyere utdanning; mangfold er en styrke. Alle studenter i Norge skal derfor ha mulighet til å ta deler av utdanningen i utlandet. Rammeplaner, regelverk og byråkrati skal utformes på en måte som muliggjør studentmobilitet. Myndighetene må tilrettelegge for og aktivt oppfordre til internasjonal studentmobilitet.

Verdien av å ta hele graden i utlandet er stor, både for den enkelte student og for det norske samfunnet. Det norske samfunnet må derfor legge til rette for at alle norske studenter kan ta hele graden sin i utlandet. Varigheten på studieoppholdet påvirker sterkt erfaringene studenten får ettersom tilegning av kunnskap, ideer og kultur skjer over tid. Utveksling til utlandet bør vare minst tre måneder for å regnes som et studieopphold i utlandet. Både helgradsstudenter og utvekslingsstudenter er et gode for Norge, og den ene gruppen skal ikke prioriteres over den andre. Norske studenter som har fått opptak til utdanning i utlandet ved en godkjent institusjon bør kvalifisere til støtte fra Lånekassen. Det bør ikke stilles særskilte krav til generell studiekompetanse eller realkompetanse kun basert på at studiet er i utlandet.

Språkkompetanse må anerkjennes som en verdi i seg selv. Å beherske språket i studielandet bidrar til å styrke utbyttet av utenlandsoppholdet. Regelverket for språkkurs må være fleksibelt nok til at alle studenter kan benytte seg av det, også studenter som studerer på engelsk og studenter som ikke skal studere videre i utlandet.

En annen viktig forutsetning for utenlandsstudier er tilstrekkelig tilgang på informasjon om studier i utlandet. ANSAs objektive og nasjonale informasjonssenter for studier i utlandet har en nøkkelrolle i å informere og inspirere til studier i utlandet.

ANSA mener at:

- Minst halvparten av norske studenter skal ha et utenlandsopphold som en del av graden, og minst ti prosent av den norske studentmassen skal ta hele graden sin i utlandet.

- Finansieringssystemet for universitets- og høyskolesektoren skal stimulere til økt studentmobilitet.
- Det statlige tilskuddet til ANSA sitt informasjonssenter må økes.
- Alle språkkurs fra godkjent undervisningssted i studielandet skal kunne kvalifisere til språkstipend for utenlandsstudenter, inkludert de som studerer på engelsk i ikke-engelskspråklige land.
- Alle elever som tar fremmedspråk på nivå 3 i videregående skole skal få tilbud om godkjent språkprøve.
- Tilleggsponng for fremmedspråk i videregående skole skal beholdes.
- Det skal tilrettelegges for internasjonal studentmobilitet i fagskolesektoren.
- Lånekassens vilkår for retten til lån og stipend til studier i utlandet må likestilles med vilkårene for studier i Norge.
- Fagmiljøene ved norske høyere utdanningsinstitusjoner må strukturere studieløp slik at det er mulig å ha et utenlandsopphold. Der fagmiljøene anser det som et relevant verktøy for å øke utvekslingsgraden, skal aktiv avmelding brukes.
- Norske myndigheter må ta større ansvar for å beskytte og stå opp for rettighetene til norske studenter i utlandet. Ved tap av skoleplass under slike omstendigheter skal studenters interesser bli ivarettatt av norske myndigheter, godkjenningssinstanser og Lånekassen.

Studentøkonomi

Trygge og forutsigbare økonomiske rammer er en viktig forutsetning for alle studenter. Lånekassens ordninger må være både forutsigbare og fleksible, og Lånekassens vilkår må utvise spesiell fleksibilitet i møte med verdens mange forskjellige utdanningssystemer. Studentenes økonomiske rettigheter må styrkes. Studiestøtten skal være tilstrekkelig slik at alle studenter kan leve som fulltidsstudenter under verdige forhold. Reisestøtten er ikke tilstrekkelig til å faktisk dekke to tur-retur reiser til studiestedet i utlandet, og må dermed styrkes. Staten skal tilby utstyrsstipend der det er nødvendig for studier i utlandet. Staten har et ansvar for å sikre trygge økonomiske rammer i usikre økonomiske tider med høy inflasjon og store valutaendringer.

Det økonomiske rammeverket er viktig for å tilgjengeliggjøre utenlandsstudier for alle. Gjeldsbyrden for norske studenter i utlandet er uforsvarlig høy og forventes nedbetalt på kort tid i en etablerende fase av livet. Dagens studenter er forventet å jobbe lenger og pensjonere seg senere, noe som må reflekteres i en lengre nedbetalingstid for studielånet. Utdanning er en investering for staten og samfunnet, og studielånet er ikke egnet for en markedsstyrt rentesats. Muligheten til å studere i utlandet skal ikke være forbeholdt de studentene med sosioøkonomisk bakgrunn som tillater dem å påta seg en betydelig gjeldsbyrde.

ANSA mener at:

- Studiestøtten fra Lånekassen må økes til fattigdomsgrensen iht. EUs definisjon, uten at låneandelen økes.
- Stipendandelen av skolepengestøtten må økes til 70% for alle, uavhengig av grad.
- Taket for beregningen av stipendandelen av skolepengestøtten må fjernes.
- Stipendandelen av reisestøtten må økes til 40% for alle, og må økes for å kunne dekke to tur-retur reiser i året.
- Det skal settes i gang med en prøvepilot for utstyrsstipend for utvalgte helsefagutdanninger i utlandet.
- Studielånet skal konverteres til stipend basert på oppnådde studiepoeng, ikke oppnådd grad.
- Regjeringen bør utarbeide en stortingsmelding om Lånekassens ordninger for utdanningsstøtte, med hensikt å forenkle og optimalisere støtteordningene.
- Utenlandsstudentene skal ha muligheten til å jobbe ved siden av studiene i utlandet uten å risikere å miste plassen i folketrygden.
- Både norske statsborgere og andre med oppholdstillatelse med sterk tilknytning til Norge skal kunne få støtte fra Lånekassen til studier i utlandet.
- Studiestøtten og tilleggsstipender, også for nedsatt funksjonsevne, fra Lånekassen skal ta høyde for studiekalender som avviker fra norsk skolekalender.
- Lånekassen innfører en egen søknadsordning med kortere behandlingstid for å dekke avgift for studieplass i utlandet.
- Den økonomiske støtten må løftes for alle studenter før man innfører støtteordninger med hensikt å få studenter til å velge visse land, og slike insentivordninger skal ikke innføres på bekostning av andre støtteordninger for norske studenter i utlandet.
- Utenlandsstudenter skal ha muligheten til å søke Lånekassen om utvidet lån og stipend ut over 8 år.
- Lånekassens inntektsgrense for studenter med 11 måneder studiestøtte må økes til 2 ganger basisstøtten.

Studentvelferd

God studentvelferd gir bedre studiekvalitet. Et godt faglig og sosialt nettverk, rådgivningstjeneste og beredskap under studiene er avgjørende for å håndtere utenomfaglige forstyrrelser. Dette sikrer større grad av studenttilfredshet og gjennomføring av studier. Staten har et overordnet ansvar for å sikre studentvelferden til norske utenlandsstudenter gjennom å finansiere velferdstjenester. Finansieringen må styrkes, slik at deres sosiale og helsemessige behov blir ivaretatt på linje med studenter i Norge. ANSA tilbyr i dag et helhetlig velferdstilbud for norske studenter i utlandet; et tilbud som er avhengig av forutsigbar finansiering fra myndighetene.

ANSA mener at:

- Velferdsarbeidet for norske studenter i utlandet skal gå gjennom studentsamskipnaden ANSA, og staten skal gjennom ANSA finansiere et fullverdig velferdstilbud til norske studenter i utlandet.
- Regjeringen skal gjennomføre en stortingsmelding om «Barn, ungdom og unge voksnes helse» for å kartlegge fysisk og psykisk helse og igangsette tiltak for å bedre helsesituasjonen for studenter, inkludert utenlandsstudenter og elever på utveksling og helgrad.

Godkjenning og anerkjennelse av utdanning fra utlandet

Systemet for godkjenning av utdanning fra utlandet må være velfungerende og forutsigbart, uten unødvendige barrierer. Dersom en utdanning fra utlandet ikke godkjennes i Norge, kan det ha store konsekvenser for den enkelte. Ikke bare kan det påvirke søkers muligheter for videre utdanning i Norge, men kan også resultere i utestengning fra deler av arbeidsmarkedet.

Mange utenlandsstudenter opplever at det kan være vanskelig å komme hjem til Norge etter endte utenlandsstudier, både når det kommer til karakteroversetting, godkjenning av grader og medlemskap i folketrygden. Særlig studenter som tar helsefaglig utdanning i utlandet opplever utfordringer knyttet til godkjenning og anerkjennelse av deres kompetanse. Studenter opplever også å ikke få opptak og faglig jevnghetsvurdering av norske institusjoner på bakgrunn av sin utenlandske utdanning.

ANSA mener at:

- Utdanning i utlandet må ikke være identisk med norsk utdanning for å bli godkjent i Norge. Dette gjelder for utvekslingsstudenter og -elever, fagskolestudenter og de som tar helgrad i utlandet.
- Studenter som tar utdanning i utlandet, skal vurderes på bakgrunn av det regelverket som var gjeldende da de startet studieløpet, så lenge dette er til fordel for studenten.
- Det skal settes i gang med en prøvepilot på forhåndsgodkjenning av helsefagutdanninger i utlandet.
- Norske godkjenningsmyndigheter og utdanningsinstitusjoner må følge Lisboakonvensjonen og UNESCOs globale konvensjon sine prinsipper ved godkjenning av utdanning fra utlandet.
- Samhandling, informasjon og forutsigbarhet i godkjenning og autorisasjon av utenlandsk utdanning må styrkes.
- Det skal opprettes en klageinstans for godkjenning av høyere utdanning fra utlandet, som inkluderer både faglig og generell godkjenning, samt godkjenning av yrkeskvalifikasjoner fra utlandet.
- Opptaksregelverket må gi rom for at norske institusjoner kan gi opptak og faglig jevnghetsvurdering av utdanning fra utlandet uten at kandidaten får opptak til studiet gjennom samordna opptak.

201 **Hovedprioriteringer 2025-2026**

- 202 • Øke studiestøtten til fattigdomsgrensen iht. EU sin definisjon uten at låneandelen
- 203 økes.
- 204 • Redusere gjeldsbyrden til norske studenter i utlandet.
- 205 • Styrke statens finansiering av velferdstilbudet for norske studenter i utlandet.